

“Λατρείαν ἐπιτελοῦμεν”
Εἰσαγωγικὲς σκέψεις

Ευχαριστία!

Δηλαδή, λατρεία του Χριστού! Από κοινού ὅλοι οι Χριστιανοί ἀπαρτίζουμε λατρευτικὴ σύναξη, σε ἀνάμνηση του Προσώπου και της Ἀναστάσεως του Χριστού!

Δηλαδή, λέμε “ευχαριστώ” στον Χριστό, που ἐγίνε ἄνθρωπος σαν εμάς και μας ἔδωσε το Σῶμα Του και το Αἷμα Του, τροφή ἀθανασίας για μας, δια της μεταλήψεως, αφοῦ συσσωματωνόμαστε με Αυτόν.

Για πολλούς ἀδελφούς μας φαίνεται η Κυριακάτικη Ευχαριστία ως ἓνα καθήκον προσευχῆς και μια θρησκευτικὴ υποχρέωση. Ὅμως δεν εἶ-

ναι. Η προσευχή είναι υπόθεση κατά βάσιν του προσωπικού μας χώρου, και φυσικά στην αγάπη για τον Χριστό δεν χωρούν απλώς καθήκοντα.

Η Ευχαριστία (Θεία Λειτουργία όπως συνηθέστερα λέμε) είναι ανάμνηση της ζωής και της Αναστάσεως του Χριστού και έκφραση της συγγένειάς μας με Αυτόν ως Χριστιανών. Μαζευόμαστε γύρω από το τραπέζι του Θεού Πατέρα μας, για να “γευθούμε” όλοι, την τροφή αθανασίας που μας δίδεται.

Οι χριστιανοί είμαστε αδέρφια με ταξύ μας (Πάτερ ημών...), και συνεπώς είναι έκφραση αγάπης και προς τον κοινό Πατέρα και προς τους αδελφούς μας, η σύναξή μας “ἐπὶ τῷ αὐτῷ”, τις Κυριακές και τις γιορτές του Χριστού και των Αγίων, για την τέλεση της Ευχαριστίας.

Όλοι μαζί τελούμε την Θ. Ευχα-

ριστία. Ο ιερέας την προσφέρει επικαλούμενος το Πνεύμα το Άγιο για την μεταβολή των Τιμίων Δώρων, και στην οποία επίκληση, **όλοι μαζί ευχόμαστε το “ἀμήν” (γένοιτο).**

Η Ευχαριστία είναι η χαρά της σωματικής ύπαρξης, ανάμεσά μας, του Χριστού, στην μυστηριακή του παρουσία των Τιμίων Δώρων.

Είναι η χαρά της συνύπαρξης με τους αδελφούς μας, με τους οποίους αποτελούμε την Εκκλησία, το Σώμα του Χριστού.

Είναι η χαρά της προσδοκίας της ερχομένης και ήδη παρούσας Βασιλείας του Θεού, που μας αλλάζει (δια της μεταλήψεως) σε ομογνώμονες Χριστού, ώστε να αποδεχτούμε την συγγένεια που μας προσφέρει και να ανταποκριθούμε στην προσκληση μετοχής σ’ αυτήν, την χωρίς τέλος “Βασιλεία”.

Είναι η προσπάθεια να αυξήσουμε την αυτοπαράδοσή μας και την πίστη μας στον Χριστό, επαναλαμβάνοντας τον λόγο του Απ. Πέτρου: “Κύριε, σε ποιον να καταφύγουμε; Έχεις λόγο και τρόπο, που γεννούν ζωή αιώνια” (Ιωαν. 6,68)!

Αυτό το βιβλιαράκι που κρατάτε στα χέρια σας προσπαθεί να βοηθήσει ώστε να φτάσουμε σε μια πληρέστερη και πιο συνειδητή μετοχή μας στην τέλεση της Ευχαριστίας μας. Οι μικρές επεξηγήσεις-επισημάνσεις και το παράπλευρο κείμενο (της ίδιας Λειτουργίας!) στην ομιλουμένη ελληνική ελπίζουμε να οδηγήσουν σε μια σταδιακή ωρίμανση της σχέσης μας με τον Χριστό, μέχρις ότου οι διοικούντες την Ελλαδική Εκκλησία κατανοήσουν ότι: α. Απευθυνόμενος κάποιος στον πατέρα του, δεν του μιλάει σε άγνωστή του (για το παιδί)

γλώσσα, β. Δεν θα παραμείνουν στην Λειτουργία οι σημερινοί άνθρωποι, που καμαρώνουν και θέλουν να τα καταλαβαίνουν όλα, όταν η γλώσσα που χρησιμοποιείται στη Λατρεία είναι ακατανόητη. γ. Οι διάφορες φραστικές προτροπές που υποτίθεται είναι κατανοητές (π.χ. Ειρήνη πάσι, Σοφία ορθοί κλπ.) δεν καλύπτουν την ανάγκη νοηματικής και πολύ περισσότερο προσωπικής προσευχητικής αναφοράς, και δ. Αυτή η γλωσσική έκφραση δημιουργεί ατμόσφαιρα θρησκευτικά υπηρεσιακή καθώς και κλίμα αποξένωσης στους σημερινούς, όσα και αν λέμε για την... ομορφιά της! Των φρονίμων ολίγα.

Εύχεσθε γι' αυτά όλα, και για μας όλους.

π. Θεοδόσιος Μαρτζούχος

νον, τὸ λαλήσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
Ἀμήν.

ΤΟ ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΜΑ
ΤΗΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:
Ἡ ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ἀπό τῶρα καὶ μέχρι τό “Ἐν πρώτοις μνήσθητι...” εἴμαστε ΟΡΘΙΟΙ.

Διάκονος

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβον·
πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν

μας, μαζί με τον Πατέρα και τον Υιό και το Οποίο μίλησε δια των προφητών.

Πιστεύω τέλος στο Μυστήριο της μίας αγίας Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας.

Ομολογώ ένα Βάπτισμα, στο όνομα της αγίας Τριάδος, για άφεση των αμαρτιών.

Προσδοκώ την ανάσταση των νεκρών και την αιώνια ζωή μαζί με τον Χριστό. Αμήν.

ΤΟ ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΜΑ ΤΗΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Από τώρα και μέχρι το “Εν πρώτοις μνήσθητι...” είμαστε ΟΡΘΙΟΙ.

Διάκονος

Να παριστάμεθα σωστά και με φόβο Θεού. Την αγία Αναφορά, ας προσέ-

εἰρήνην προσφέρειν.

Χορός

Ἦλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ἱερέας

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Χορός

Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ἱερέας

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Χορός

Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ἱερέας

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Χορός

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ἱερέας

Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ

χουμε να την προσφέρουμε με ειρήνη.

Χορός

Να είναι έλεος, ειρήνη και θυσία αινέσεως.

Ιερέας

Η χάρις του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού Πατέρα μας και η μετοχή του Αγίου Πνεύματος νά 'ναι με όλους σας.

Χορός

Και με το δικό σου πνεύμα.

Ιερέας

Ας έχουμε στον ουρανό τις καρδιές μας.

Χορός.

Είναι προς τον Κύριο.

Ιερέας

Ας ευχαριστήσουμε τον Κύριο.

Χορός

Άξιο και δίκαιο.

Ιερέας

Είναι άξιο και δίκαιο να σε υμνούμε, να σε ευλογούμε, να σε δοξολογούμε, να σε ευχαριστούμε, να σε

τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰὶ ὦν, ὡσαύτως ὦν, σὺ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον.

Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ· ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων.

προσκυνούμε σε κάθε σημείο της δεσποτείας σου. Αφού εσύ είσαι Θεός πάνω και πέρα απ' ό,τι μπορεί κανείς να εκφράσει με λόγια, να συλλάβει με την σκέψη, να δει με τα μάτια η να καταλάβει με την δύναμη της λογικής του. Υπήρχες πάντα, και θα υπάρχουν πάντοτε, και θα είσαι μονίμως ο ίδιος, συ και ο μονογενής σου Υιός και το Πνεύμα σου το άγιο.

Συ, ενώ δεν υπήρχαμε, μας έφερες σε ύπαρξη, και όταν εμείς πέσαμε αμαρτάνοντας εσύ μας σήκωσες πάλι, και δεν έπαυσες να κάνεις τα πάντα ώσπου μας ανέβασες στον ουρανό και μας χάρισες την ερχομένη βασιλεία σου. Για όλα αυτά σε ευχαριστούμε· εσένα και τον μονογενή σου Υιό και το Πνεύμα σου το άγιο· σ' ευχαριστούμε για όλα όσα ξέρουμε και για όσα δεν ξέρουμε· για τις φανερές και αφανείς ευεργεσίες που

Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς
λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν
ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καίτοι
σοι παρεστήκασι χιλιάδες ἀρχαγγέ-
λων καὶ μυριάδες ἀγγέλων, τὰ Χε-
ρουβεὶμ καὶ τὰ Σεραφεὶμ, ἑξαπτέρυ-
γα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά,
τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα,
κεκραγότα, καὶ λέγοντα:

Χορός

Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος Σαβαώθ·
Ἀπλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς
δόξης σου. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου. Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ἱερέας

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακα-
ρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλ-
άνθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἄγιος
εἶ καὶ πανάγιος, σὺ καὶ ὁ μονογενὴς
σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγι-

μας έχεις κάνει.

Σε ευχαριστούμε και για αυτήν εδώ την λειτουργία που μας αξίωσες να την δεχθείς από τα δικά μας χέρια, παρ' ότι σε περιβάλλουν χιλιάδες αρχάγγελοι και μυριάδες άγγελοι, Χερουβείμ, Σεραφείμ, εξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά,

τον επινίκιον ύμνον άδοντα, βοώντα, κεκραγότα και λέγοντα:

Χορός

Άγιος, Άγιος, Άγιος Κύριος Σαβα-
ώθ· πλήρης ο ουρανός και η γη της
δόξης σου. Ωσαννά εν τοις υψίστοις·
ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι
Κυρίου. Ωσαννά ο εν τοις υψίστοις.

Ιερέας

Μαζί μ' αυτές τις μακάριες αγγελικές
δυνάμεις και εμείς, Δέσποτα φιλάν-
θρωπε, σου φωνάζουμε και σου λέμε· Άγι-
ος είσαι και πανάγιος, συ και ο μονογενής
σου Υιός και το Πνεύμα σου το άγιο. Άγιος

ον. Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου· ὃς τὸν κόσμον σου οὕτως ἡγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Ὃς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπών·

Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μού ἐστι τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον, εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν.

Χορός

Ἀμήν.

Ἱερέας

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δει-

είσαι και πανάγιος, και μεγαλοπρεπής η δόξα σου· συ που τόσο πολύ αγάπησες τον κόσμο σου, ώστε θυσιάσες τον μονογενή σου Υιό, για να μπορεί καθένας που πιστεύει σ' αυτόν να μη χάνεται, αλλά να έχει ζωή αιώνια. Αυτός λοιπόν όταν ήλθε και έκανε όλα όσα είχες ρυθμίσει για μας, την νύχτα που παραδινόταν η μάλλον που παρέδιδε τον εαυτό του σε θάνατο, για να ζήσει ο κόσμος, πήρε ψωμί στα άγια και αμόλυντα και αναμάρτητα χέρια του, ευχαρίστησε εσένα, και αφού το ευλόγησε και το αγίασε, το έκοψε και το έδωσε στους αγίους μαθητές και αποστόλους του, λέγοντας·

Λάβετε, φάγετε· αυτό είναι το σώμα μου, που για χάρη σας κομματιάζεται, εις άφεση αμαρτιών.

Χορός

Αμήν.

Ιερέας

Επίσης και το ποτήριον, αφού δείπνη-

πνῆσαι, λέγων·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Χορός

Ἀμήν.

Τερέας

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς, καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων, τοῦ σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανούς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Χορός

Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχα-

σαν, το μοίρασε σ' όλους λέγοντας

Πιείτε από αυτό όλοι· αυτό είναι το αίμα μου, που υπογράφει την καινούργια διαθήκη και χύνεται για σας και όλους τους ανθρώπους, εις άφεση αμαρτιών.

Χορός

Αμήν.

Ιερέας

Αφού, λοιπόν, θυμηθήκαμε αυτή την σωτήρια εντολή και όλα όσα έγιναν για μας· τον Σταυρό, την ταφή, την τριήμερο ανάσταση, την ανάληψη στον ουρανό, την ενθρόνιση στα δεξιά σου και την ένδοξη και φοβερή δευτέρα παρουσία του·

Τα σα εκ των σων σοι προσφέρομεν κατά πάντα και δια πάντα.

[Σου προσφέρουμε τα δικά σου από τα δικά σου, συμφώνως με όλα όσα όρισες και για όλα όσα έκανες].

Χορός

Σε υμνούμεν, σε ευλογούμεν, σοι ευ-

ριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ
Θεὸς ἡμῶν.

Ἰερέας

Ἦτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν
ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρεί-
αν, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμε-
θα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ
Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ
τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα,
καὶ ποιήσον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον
τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὅλοι οἱ χριστιανοί μαζί δυνατά
ΑΜΗΝ·

Ἰερέας

τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον
Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου,

Ὅλοι οἱ χριστιανοί μαζί δυνατά
ΑΜΗΝ

Ἰερέας

μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ
Ἁγίῳ,

Ὅλοι οἱ χριστιανοί μαζί δυνατά

χαριστούμεν, Κύριε, και δεόμεθά σου,
ο Θεός ημών.

Ιερέας

Ναι Κύριε, σε σένα προσφέρουμε
την λογική μας αυτή και αναίμα-
κτη λατρεία, και σε παρακαλούμε και
δεόμαστε και σε ικετεύουμε, στείλε
το άγιο Πνεύμα σου σε μας και σ'
αυτά εδώ τα δώρα,

και κάνε ετούτον τον άρτο τίμιο
Σώμα του Χριστού σου.

Όλοι οι χριστιανοί μαζί δυνατά
ΑΜΗΝ·

Ιερέας

και ετούτον τον οίνο, που είναι στο
ποτήριο, τίμιο Αίμα του Χριστού σου,

Όλοι οι χριστιανοί μαζί δυνατά
ΑΜΗΝ

Ιερέας

μεταβάλλοντάς τα με το Άγιό σου
Πνεύμα,

Όλοι οι χριστιανοί μαζί δυνατά

ΑΜΗΝ, ΑΜΗΝ, ΑΜΗΝ.

Ἱερέας

᾿Ωστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

᾿Ετι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσασμένων προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου,

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

AMHN. AMHN. AMHN.

Ιερέας

Ωστε εκείνοι που θα μεταλάβουν από αυτά να αποκτήσουν γαλήνη και εγρήγορση ψυχής, να τους συγχωρηθούν οι αμαρτίες, να γευθούν την χάρη του αγίου σου Πνεύματος, να γίνουν μέτοχοι της βασιλείας των ουρανών, να έχουν παρρησία σε σένα, να μη γίνει ποτέ η μετάληψη βάρους ψυχής η κατάκριση γι' αυτούς.

Σου προσφέρουμε επίσης την λογική αυτή λατρεία και για κείνους που αναπαύθηκαν “εν πίστει”: πρόπατορες· πατέρες· πατριάρχες, προφήτες, αποστόλους, κήρυκες, ευαγγελιστές, μάρτυρες, ομολογητές, ασκητές και για κάθε δίκαιο άνθρωπο που τελείωσε την ζωή του “εν πίστει”,

Εξαιρέτως για την Παναγία, Ἄχραντη, Ὑπερευλογημένη, ἐνδοξη Δέσποινά μας Θεοτόκο και Αειπάρθενο Μαρία.